

În stadiul actual al dreptului Uniunii, operatorii de platforme online nu fac în principiu ei înșiși o comunicare publică a conținuturilor protejate de dreptul de autor pe care utilizatorii lor le încarcă în mod nelegal

Totuși, acești operatori efectuează o astfel de comunicare cu încălcarea dreptului de autor în cazul în care contribuie, dincolo de simpla punere la dispoziție a platformelor, la acordarea accesului publicului la aceste conținuturi

În litigiul aflat la originea primei cauze (C-682/18), Frank Peterson, un producător de muzică, introduce o acțiune în fața instanțelor germane împotriva YouTube și a reprezentantei sale legale Google cu privire la încălcarea, pe YouTube, în anul 2008, a mai multor fonograme asupra cărora pretinde că deține diferite drepturi. Această încălcare a fost efectuată de utilizatori ai acestei platforme fără autorizația sa. Este vorba despre titluri ale albumului *A Winter Symphony* al artistei Sarah Brightman, precum și despre înregistrări audio private realizate cu ocazia concertelor din cadrul turneului său „Symphony Tour”.

În litigiul aflat la originea celei de a doua cauze (C-683/18), editura Elsevier introduce o acțiune în fața instanțelor germane împotriva Cyando cu privire la încălcarea, pe platforma sa de stocare-hosting și de partajare de fișiere „Uploaded”, în anul 2013, a diferitor opere asupra cărora Elsevier deține drepturile exclusive. Această încălcare a fost efectuată de utilizatori ai acestei platforme fără autorizația sa. Este vorba despre operele *Gray’s Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* și *Campbell-Walsh Urology*, care puteau fi consultate pe Uploaded prin colecțiile de linkuri: rehabgate.com, avaxhome.ws și bookarchive.ws.

Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania), sesizată cu aceste două litigii, a prezentat Curții mai multe întrebări, pentru ca aceasta să stabilească, printre altele, răspunderea operatorilor de platforme online în ceea ce privește operele protejate de dreptul de autor care sunt încărcate, în mod ilicit, pe aceste platforme de utilizatorii lor.

Această răspundere este examinată de Curte în temeiul regimului aplicabil la data faptelor care rezultă din Directiva 2001/29 privind dreptul de autor¹, din Directiva 2000/31 privind comerțul electronic², precum și din Directiva 2004/48 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală³. Întrebările preliminare adresate nu privesc regimul, intrat în vigoare ulterior datei

¹ Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230).

² Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic) (JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257).

³ Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (JO 2004, L 157, p. 45, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 56, rectificare în JO 2004, L 195, p. 16).

faptelor, instituit prin Directiva 2019/790 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală⁴.

În hotărârea sa, pronunțată în Marea Cameră, Curtea statuează în special că, în stadiul actual al dreptului Uniunii, operatorii de platforme online nu fac ei înșiși o comunicare publică a conținuturilor protejate de dreptul de autor pe care utilizatorii lor le încarcă în mod nelegal, cu excepția cazului în care acești operatori contribuie, dincolo de simpla punere la dispoziție a platformelor, la acordarea accesului publicului la astfel de conținuturi cu încălcarea dreptului de autor. Pe de altă parte, Curtea statuează că acești operatori pot beneficia de exonerarea de răspundere, în sensul Directivei 2000/31, cu condiția ca ei să nu aibă un rol activ de natură să le confere o cunoaștere sau un control al conținuturilor descărcate pe platforma lor.

Aprecierea Curții

În primul rând, Curtea examinează aspectul dacă operatorul unei platforme de partajare de materiale video sau al unei platforme de stocare-hosting și de partajare de fișiere, pe care utilizatorii pot pune în mod nelegal la dispoziția publicului conținuturi protejate, efectuează el însuși, în condiții precum cele în discuție în prezentele cauze, o „comunicare publică” a acestor conținuturi, în sensul Directivei 2001/29⁵. Mai întâi, Curtea amintește obiectivele și definiția noțiunii „comunicare publică”, precum și criteriile complementare ce trebuie luate în considerare în cadrul aprecierii individualizate pe care o implică această noțiune.

Astfel, Curtea subliniază, printre aceste criterii, rolul indispensabil al operatorului platformei și caracterul intenționat al intervenției sale. Într-adevăr, acesta efectuează un „act de comunicare” atunci când intervine, pe deplin conștient de consecințele comportamentului său, pentru a oferi clienților săi accesul la o operă protejată, și aceasta în special atunci când, în lipsa acestei intervenții, clienții respectivi nu ar putea, în principiu, să beneficieze de opera difuzată.

În acest context, Curtea statuează că operatorul unei platforme de partajare de materiale video sau al unei platforme de stocare-hosting și de partajare de fișiere, pe care utilizatorii pot pune în mod nelegal la dispoziția publicului conținuturi protejate, nu efectuează o „comunicare publică” a acestora, în sensul Directivei 2001/29, cu excepția cazului în care aceasta contribuie, dincolo de simpla punere la dispoziție a platformei, la acordarea accesului publicului la astfel de conținuturi cu încălcarea dreptului de autor.

Aceasta este situația în special atunci când operatorul respectiv are cunoștință în mod concret despre punerea la dispoziție ilicită a unui conținut protejat pe platforma sa și nu îl șterge sau nu blochează prompt accesul ori atunci când operatorul respectiv, deși știe sau ar trebui să știe că, în general, conținuturi protejate sunt puse la dispoziția publicului în mod nelegal prin intermediul platformei sale de utilizatorii acesteia, se abține să pună în aplicare măsurile tehnice adecvate care sunt de așteptat din partea unui operator obișnuit de diligent în situația sa pentru a contracara în mod credibil și eficient încălcările dreptului de autor pe platforma sa sau atunci când participă la selectarea de conținuturi protejate comunicate public în mod nelegal, furnizează pe platforma sa instrumente destinate în mod specific partajării ilicite a unor asemenea conținuturi ori promovează cu bună știință astfel de partajări, ceea ce poate fi confirmat de împrejurarea că operatorul a adoptat un model economic care încurajează utilizatorii platformei sale să realizeze în mod nelegal comunicarea publică a unor conținuturi protejate pe aceasta.

⁴ Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (JO 2019, L 130, p. 92). Această directivă instituie pentru operatorii de platforme online un nou regim de răspundere specific pentru operele încărcate în mod nelegal de utilizatorii acestor platforme. Directiva menționată, care trebuie transpusă de fiecare stat membru în dreptul său național cel târziu la 7 iunie 2021, impune printre altele acestor operatori să obțină o autorizare din partea titularilor de drepturi, de exemplu prin încheierea unui acord de licență, pentru operele încărcate de utilizatorii platformei lor.

⁵ Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29. În temeiul acestei dispoziții, statele membre prevăd dreptul exclusiv al [autorilor] de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

În al doilea rând, Curtea examinează aspectul dacă un operator de platforme online poate beneficia de exonerarea de răspundere, prevăzută de Directiva 2000/31 privind comerțul electronic⁶, pentru conținuturile protejate pe care utilizatorii le comunică în mod nelegal publicului prin intermediul platformei sale. În acesta context, Curtea examinează dacă rolul exercitat de acest operator este neutru, cu alte cuvinte, dacă comportamentul său este pur tehnic, automat și pasiv, presupunând lipsa cunoașterii ori a controlului conținuturilor pe care le stochează, sau dacă, dimpotrivă, operatorul menționat joacă un rol activ de natură să îi confere o cunoaștere sau un control al acestor conținuturi. În această privință, Curtea statuează că acest operator poate beneficia de exonerarea de răspundere, cu condiția să nu joace un rol activ de natură să îi confere o cunoaștere sau un control al conținuturilor descărcate pe platforma sa. Curtea precizează cu privire la acest aspect că, pentru a fi exclus de la beneficiul exonerării de răspundere prevăzute de această directivă, un astfel de operator trebuie să aibă cunoștință despre actele ilicite concrete ale utilizatorilor săi aferente unor conținuturi protejate care au fost descărcate pe platforma sa.

În al treilea rând, Curtea precizează condițiile în care titularii drepturilor, în temeiul Directivei 2001/29⁷, pot obține ordine judecătorești împotriva operatorilor de platforme online. Astfel, instanța de trimitere consideră că această directivă nu se opune ca, în temeiul dreptului național, titularul unui drept de autor sau al unui drept conex să poată obține o ordonanță președințială împotriva operatorului al cărui serviciu a fost utilizat de un terț pentru a încălca dreptul său, fără ca acest operator să fi avut cunoștință despre aceasta în sensul Directivei 2000/31⁸ decât cu condiția ca, înainte de deschiderea procedurii judiciare, această încălcare să fi fost notificată în prealabil operatorului respectiv, iar acesta nu a intervenit prompt pentru a elimina conținutul în discuție sau pentru a bloca accesul la acesta și pentru a se asigura că nu se produc din nou astfel de încălcări.

Revine totuși instanțelor naționale sarcina de a se asigura, în aplicarea unei astfel de condiții, că aceasta nu conduce la întârzierea încetării efective a atingerii astfel încât să cauzeze prejudicii disproporționate pentru respectivul titular.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31. Potrivit acestei dispoziții, Statele membre veghează ca atunci când un serviciu al societății informaționale constă în stocarea informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, furnizorul aceluși serviciu să nu fie responsabil pentru informațiile stocate la cererea unui destinatar al serviciului, cu condiția ca furnizorul să nu aibă cunoștință despre activitatea sau informația ilicită, iar în ceea ce privește acțiunile în daune, să nu aibă cunoștință de fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea sau informația este vădită ilicită sau furnizorul, din momentul în care ia la cunoștință despre acestea, acționează prompt pentru a elimina informațiile sau pentru a bloca accesul la acestea.

⁷ Articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2001/29. Potrivit acestei dispoziții, statele membre trebuie să asigure că titularii de drepturi pot solicita ca o ordonanță președințială să fie pronunțată împotriva intermediarilor ale căror servicii sunt folosite de către terți pentru a contraface dreptul de autor sau un drept conex.

⁸ Articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2000/31.